

SEMINÁŘ Č. 2

Téma semináře:

- *ústavně konformní výklad*
- *in dubio pro libertate*
- *in dubio mitius*

Příklad č. 1

ústavně konformní výklad

Prodávající V1 prodá kupní smlouvou svoji nemovitosti kupujícímu V2. Splatnost kupní ceny je sjednána v délce dvou měsíců od provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí. Ihned poté, co je nemovitost v katastru nemovitostí převedena na V2, tedy ještě před uplynutím doby stanovené pro zaplacení kupní ceny, převede V2 předmětnou nemovitost na V3. Následně katastrální úřad provede vklad vlastnického práva pro V3. Poté, co se V3 stal řádným vlastníkem předmětné nemovitosti, odstoupí V1 od kupní smlouvy s V2 pro nezaplacení kupní ceny. V1 se následně domáhá u soudů určení svého vlastnického práva k dotčené nemovitosti s odvoláním na účinky odstoupení od smlouvy uvedené v § 48 odst. 2 Občanského zákoníku.

§ 48 Občanského zákoníku

(1) Od smlouvy může účastník odstoupit, jen jestliže je to v tomto zákoně stanoveno nebo účastníky dohodnuto.

(2) Odstoupením od smlouvy se smlouva od počátku ruší, není-li právním předpisem stanoveno nebo účastníky dohodnuto jinak.

- rozsudek velkého senátu občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 14. 6. 2006, sp.zn. 31 Cdo 2808/2004 (POZOR! na stránkách nsoud.cz toto rozhodnutí už není k nalezení. Je třeba je dohledat přes Google)
- nález Ústavního soudu ze dne 16. 10. 2007, sp.zn. Pl. ÚS 78/06
- *Spáčil, J.*, Odstoupení od smlouvy a vlastnické právo třetí osoby. Právní rozhledy č. 18/2006.
- *Mikeš, J., Švestka, J.* Význam odstoupení od smlouvy o převodu nemovitosti pro vlastnictví třetí osoby. Právní rozhledy č. 9/2007.

Příklad č. 2

ústavně konformní výklad

Pan X je členem bytového družstva Proletář. S jeho členskými právy a povinnostmi v uvedeném bytovém družstvu je spojeno mimo jiné právo nájmu vztahující se k bytové jednotce č. 453. Představenstvo družstva nicméně zjistilo, že pan X má ve vlastnictví ještě dva další byty a byt č. 453 ve vlastnictví bytového družstva Proletář vůbec neužívá. Z tohoto důvodu byla panu X dána ze strany bytového družstva výpověď z nájmu bytu dle § 711 odst. 2 písm. c) a d). Pan X napadl neplatnost výpovědi u soudu.

§ 711 Občanského zákoníku

(1) Pronajímatel může vypovědět nájem pouze z důvodů uvedených v zákoně.

(2) Pronajímatel může vypovědět nájem bez přivolení soudu:

a) jestliže nájemce nebo ti, kdo s ním bydlí, přes písemnou výstrahu hrubě porušují dobré mravy v domě;

b) jestliže nájemce hrubě porušuje své povinnosti vyplývající z nájmu bytu, zejména tím, že nezaplatil nájemné a úhradu za plnění poskytovaná s užíváním bytu ve výši odpovídající trojnásobku měsíčního nájemného a úhrady za plnění poskytovaná s užíváním bytu nebo nedoplnil peněžní prostředky na účtu podle § 686a odst. 3;

c) má-li nájemce dva nebo více bytů, vyjma případů, že na něm nelze spravedlivě požadovat, aby užíval pouze jeden byt;

- d) neužívá-li nájemce byt bez vážných důvodů nebo byt bez vážných důvodů užívá jen občas;
- e) jde-li o byt zvláštního určení nebo o byt v domě zvláštního určení a nájemce není zdravotně postižená osoba.

- nález Ústavního soudu ze dne 28. 3. 2006, sp.zn. Pl. ÚS 42/03

Příklad č. 3

in dubio pro libertate

in dubio mitius

Obchodní společnost X dosáhla ve zdaňovacím období kalendářního roku 2000 zisku a byla povinna do 31. 3. 2001 podat daňové přiznání. Tuto povinnost nesplnila a žádnou daň státu neodvedla. Na základě udání (slovy zákona „na základě podnětu od osoby přezvědne“) zaslal finanční úřad společnosti X dne 15. 1. 2004 výzvu k podání daňového přiznání a následně dne 12. 4. 2004 výměr na daň z příjmů právnických osob ve výši 150.000,- Kč. Obchodní společnost X proti tomuto výměru namítá, že již došlo k prekluzi její daňové povinnosti.

§ 47 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Lhůty pro vyměření

(1) Pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nelze daň vyměřit ani doměřit, či přiznat nárok na daňový odpočet po uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla daňová povinnost, nebo do tří let od vzniku daňové povinnosti u těch daní, které nemají zdaňovací období.

(2) Byl-li před uplynutím této lhůty učiněn úkon směřující k vyměření daně nebo jejímu dodatečnému stanovení, běží tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl daňový subjekt o tomto úkonu zpraven. Vyměřit a doměřit daň však lze nejpozději do deseti let od konce zdaňovacího období, v němž vznikla povinnost podat daňové přiznání nebo hlášení, nebo v němž vznikla daňová povinnost, aniž by zde byla současně povinnost daňové přiznání nebo hlášení podat.

- nález Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2008, sp.zn. I. ÚS 1611/07
- POZOR! je třeba sledovat nejnovější vývoj – srov. rozhodnutí o postoupení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu, ze dne 16. 6. 2009 sp.zn. 5 Afs 15/2009-105 (dosud nerozhodnuto)

- - -